

Päiväys/Datum
19.06.2024

Dnro/Dnr
TRAFICOM/127152/05.01.26.02/2022

Päätös vesiliikennelain (782/2019) mukaisessa kielto- ja rajoitusasiassa

Eesitys

Eesityksen tekijä

Alueen kiinteistöjen omistajat

Eesityksen pvm

16.3.2022

Eesitys

Vesikulkuneuvolla liikkumista koskevan vesiskootterilla ajon kieltäminen Kattelusaaressa sijaitsevan Kurpanlahden alueella Taipalsaaren kunnassa.

Perustelut

Eesityksen perusteena on vesiliikenteen turvallisuuden parantaminen, yleisen virkistyskäytön ja luonnon suojaaminen.

Eesityksen mukaan Kurpanlahti on pieni rajattu lahti (n. 1,0 km²), jonka rannoilla on kesämökkejä ja muutamia pysyviä asukkaita. Lahdella on erityisesti kesäisin paljon kaikenikäisiä uimareita ja muuta virkistyskäyttöä. Lahdella on tavattu saimaannorppa ja vesilinnusto on runsas ja monipuolinen. Alueella on esiintynyt vesiskootteriliikennettä, joiden kuljettajat eivät tunne kyseistä kulkuneuvoa eikä aluetta, ja joiden ajokuntoa ei kukaan valvo. Lahdella on ollut useita läheltä piti -tilanteita kun vesiskootteri on ajanut kovaa uimareiden vierestä. Onnettomuuksilta on vielä välttytty, osin tuurilla. Kurpanlahdelta on maanteitse n. 2 km:n päässä vesialue, Päihänniemen koillisosassa, jossa voisi ajaa häiritsemättä ketään.

Asian käsittely

Kuuluttaminen

Eesityksestä on kuulutettu ja asiakirjat ovat olleet nähtävinä 25.4.-17.5.2024 välisen ajan Traficomien verkkosivuilla. Eesityksen kuuluttamisesta on ilmoitettu 25.4.2024 Länsi-Saimaan sanomat-nimisessä sanomalehdessä.

Pyydetty lausunnot

Eesityksestä on pyydetty lausuntoa Taipalsaaren kunnalta, Kaakkois-Suomen poliisilaitokselta ja Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta.

Saadut lausunnot

ELY-keskus ja poliisilaitos ovat toimittaneet lausuntonsa kuulemisaikana.

Taipalsaaren kunta ei ole vastannut lausuntopyyntöön määräaikaan mennessä, joten lausuntopyyntö on lähetetty kuntaan uudestaan 31.5.2024. Kuntaa on pyydetty toimittamaan lausuntonsa 7.6.2024 mennessä. Kunta on toimittanut

lausuntonsa määräaikaan mennessä. Taipalsaaren kunnan tekninen toimi toteaa lausunnossaan, ettei se kannata alueelle asetettavaksi kieltoja tai rajoituksia. Vesiliikennelain 104 §:n mukaisesti kiellon ja rajoituksen merkitsemisestä vastaa kunta, eikä Taipalsaaren kunta halua ottaa merkitsemisestä vastuuta. Kunnan lausunnon mukaan aloite on yksityisten tekemä, eikä kunnalla ole merkitsemispyyntöön mitään osaa tai mahdollisuuksia valvoa toimintaa millään tapaa. Alueella ei ole kunnan tai virkistysaluesäätiön hallinnoimia tai ylläpitämiä virkistysalueita, vaan alue on puhtaasti yksityisten omistuksessa olevia lomakiinteistöjä käsittävä alue.

Taipalsaaren kunnalla ei ole tietoa onko alueella erityisiä liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muun elinkeinon suojaamiseksi olevia tarpeita rajoitusten asettamiseksi. Rajoituksen määrääminen asettaisi kuitenkin kiinteistönomistajat eriarvoiseen asemaan, jos omistamallaan kiinteistöllä tai yhteisellä vesialueella ei saisi liikennöidä omavalintaisilla liikennevälineillä. Kunta ei täten usko, että vain yhdelle laitteelle asetettu rajoitus olisi hyvä tapa rajoittaa alueella aaltojen tai melun muodostumista. Jos alueelle asetettaisiin rajoituksia, tulisi niiden olla yhdenvertaisia, esim. ennemmin aallonmuodostuskielto ja nopeusrajoitus. Kunta lopuksi huomauttaa, että esimerkiksi monet moottoriveneet muodostavat paljon enemmän melua kuin vesiskootterit.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen mukaan esitysalueella on voimassa Kattelussaaren ja Jänkäsälön osayleiskaavan päivitys (27.2.2022). Voimassa olevassa yleiskaavassa vesialueelle on osoitettu seuraavia merkintöjä: vedenhankintaa varten soveltuva pohjavesialue (pv-2) ja arvokas harjualue (ah). Kurpanlahden rannalle on osayleiskaavassa osoitettu loma-asumista (RA) sekä myös vakituista asumista (AO). Nokanluoto on kaavassa osoitettu luonnonsuojelualueeksi (SL) ja Marjo -niminen saari puolestaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ympäristöarvoja ja ulkoilun ohjaamistarvetta (MU).

Kurpanniemen sekä Varrenniemen alueella on voimassa Päihänniemen rantakaava vuodelta 2000. Ranta-asemakaavassa alueelle on osoitettu loma-asumista (RA), uimaranta (VV) sekä virkistysaluetta (VL). Kaavan luontoselvityksessä Marjo-Riutanniemi alue, joka sisältää myös Nokanluodon, on todettu rakentamattomaksi ja suhteellisen luonnontilaiseksi alueeksi. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tiedossa ei ole alueelta erityisiä lajistohavaintoja eikä muitakaan sellaisia luonnonarvoja, joille vesiskoottereiden käyttämisestä aiheutuu erityisen huomattavaa haittaa.

Kaakkois-Suomen poliisilaitos toteaa lausunnossaan, että vesiskootterit koetaan yleensä vesistöalueilla häiritsevinä lähinnä melun ja tarpeettoman ajon vuoksi. Poliisi toteaa samalla myös yleisellä tasolla, että moottorilla kulkeva vesikulkuneuvo voi nostattaa peräaaltoja ja nopeasti kulkeva vesikulkuneuvo voi vaarantaa muiden turvallisuutta, jos käyttäjä ei noudata velvollisuuksiaan. Poliisijärjestelmiin ei kuitenkaan ole 01.01.2020 - 31.12.2023 välisenä aikana kirjattu ilmoituksia tai poliisitehtäviä esitysalueelta liittyen vesiliikenteeseen. Poliisilaitoksella ei myöskään ole tiedossa, että tietty vesikulkuneuvo olisi aiheuttanut haittaa tai häiriötä esitysalueella, eikä näin pysty perusteellisesti osoittamaan, että juuri vesiskootterilla ajamisesta aiheutuisi erityisen huomattavaa haittaa vesistön virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle.

Muistutukset ja muut lausunnot

Asiaan ei ole tullut muita muistutuksia tai lausuntoja.

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom hylkää esityksen.

Perustelut

Vesiliikennelain 101 §:n ensimmäisen momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää vesikulkuneuvolla liikkumisen määräajaksi tai toistaiseksi määrätyllä vesialueella tai rajoittaa sitä, jos kielto tai rajoitus harkitaan tarpeelliseksi liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muun elinkeinon suojaamiseksi taikka yleisen luonnon virkistyskäytön tai muun yleisen edun vuoksi. Toisen momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi aluekohtaisesti kieltää tietyn moottorikäyttöisen vesikulkuneuvotyypin käytön tai rajoittaa sitä, jos sen käyttämisestä aiheutuu erityisen huomattavaa haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle tai muulle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle.

Vesiskootterilla ajon kieltämistä on esitetty vesiliikenteen turvallisuuden parantamisen, yleisen virkistyskäytön ja luonnon suojaamisen vuoksi.

Saatujen selvitysten ja esityksen perusteella Kurpanlahden alue on pieni ja rajattu lahti Saimaalla, joka on osoitettu loma-asumiseen. Rekisteritietojen mukaan esitysalueelta löytyy n. 10 vapaa-ajan-asuntoa. Taipalsaaren kunta on kertonut, ettei kunnalla ole Kurpanlahden alueella kunnan hallinnoimia tai ylläpitämiä virkistysalueita, vaan alue on yksityisten maanomistajien käytössä. ELY-keskus on lausunnossaan todennut, ettei Kurpanlahden alueella esiinny sellaisia luontoarvoja, jotka puoltaisivat kiellon määräämistä alueelle.

Poliisilaitos on lausunnossaan kertonut, että vesiskootterit koetaan yleisesti häiritsevinä lähinnä melun ja tarpeettoman ajon vuoksi. Kunta on myös huomauttanut, että monet moottoriveneet muodostavat paljon enemmän melua kuin vesiskootterit, eikä täten kannata yksittäisen vesikulkuneuvotyypin kohdistuvien kieltojen tai rajoitusten määräämistä alueelle. Poliisilaitoksen mukaan esitysalueella ei ole ollut hälytystehtäviä liittyen vesiskoottereiden käyttöön eikä muita toistuvia ilmoituksia liittyen vesiliikenteeseen alueella. Poliisi on todennut, että moottorilla kulkeva vesikulkuneuvo voi nostattaa peräaaltoja ja nopeasti kulkeva vesikulkuneuvo voi vaarantaa muiden turvallisuutta, jos käyttäjä ei noudata velvollisuuksiaan.

Kaikkia vesikulkuneuvojen käyttäjiä koskee vesiliikennelain 5 §:n mukaisesti yleinen velvollisuus noudattaa olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta ja toimittava siten, ettei hän ilman pakottavaa syytä vaikeuta tai häiritse muiden liikkumista vesillä eikä aiheuta vaaraa tai vahinkoa muille taikka vaaraa tai merkittävää tai tarpeetonta haittaa tai häiriötä luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, yleiselle luonnon virkistyskäytölle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle. Tämä velvollisuus koskee kaikkien vesikulkuneuvojen käyttäjiä kaikilla vesialueilla ja on voimassa kaiken aikaa. Vesikulkuneuvolla liikkujien tulisi siten aina ottaa huomioon muut vesistön käyttäjät, sekä vesiliikenteen vaikutukset ympäristöön, erityisesti rantojen läheisyydessä ajettaessa.

Asiaan saatujen selvitysten perusteella esitys ei täytä kiellon määräämisen 101.2 §:n edellyttämää tietyn vesikulkuneuvon aiheuttamaa erityisen huomattavaa haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle tai muulle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle edulle, joten Traficom hylkää esityksen perusteettomana. Traficom kuitenkin muistuttaa, että vesiliikennelain 5 §:n velvollisuuksien noudattamatta jättäminen voi olla vesiliikennelain 120 §:n nojalla vesiliikennetrikoksena rangaistavaa. Lisäksi Traficom huomauttaa, että mikäli tietyn vesikulkuneuvotyypin haitalliset vaikutukset vesistössä kasvavat ja ko. vesikulkuneuvotyypin käyttö aiheuttaa erityisen huomattavaa haittaa esim. uimarantojen läheisyydessä, voidaan tietyn vesikulkuneuvotyypin käytön kieltämistä uudelleenarvioida uuden vesiliikennettä koskevan kielto- ja rajoitusesityksen myötä. Kieltoa- ja rajoitusta on mahdollista esittää myös siten, että kielto olisi voimassa rajoitetusti vain tietyinä aikoina.

Voimaantulo

Päätös tulee voimaan 1.8.2024 lukien mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ja on voimassa toistaiseksi. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Päätöksestä kuuluttaminen

Traficom tiedottaa tästä päätöksestä kuulutuksella Traficomien verkkosivuilla (Ajankohtaista > Kuulutukset ja yleistiedoksiannot > Vesiliikenne).

Päätöksen tiedoksi antaminen

Taipalsaaren kunta
Esittäjät

Ilmoitus päätöksestä

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kaakkois-Suomen poliisilaitos

Lisätietoja antaa

Sini Sirén
Puh. 029 534 5444
Sähköposti: sini.siren@traficom.fi

Maksu

Tästä päätöksestä peritään esityksen tekijältä liikenne- ja viestintäministeriön vahvistamien taksojen mukainen 570 euron suuruinen maksu.

Sovelletut säädökset

Hallintolaki (434/2003) 11 §, 62 a §
Vesiliikennelaki (782/2019) 54 §, 101-103 §, 133 §
Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista (1255/2021) ja asetuksen liite s. 25.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta tekemällä oikaisuvaatimuksen Traficomiin päätöksen liitteenä olevan oikaisuvaatimusohjeen mukaisesti. Päätökseen voivat hakea muutosta asianosaiset, joiden oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 19.6.2024. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomien kirjaamosta.

Tapia Cotrino Janina
Johtava asiantuntija

Sirén Sini
Asiantuntija

Liitteet

Oikaisuvaatimusohje